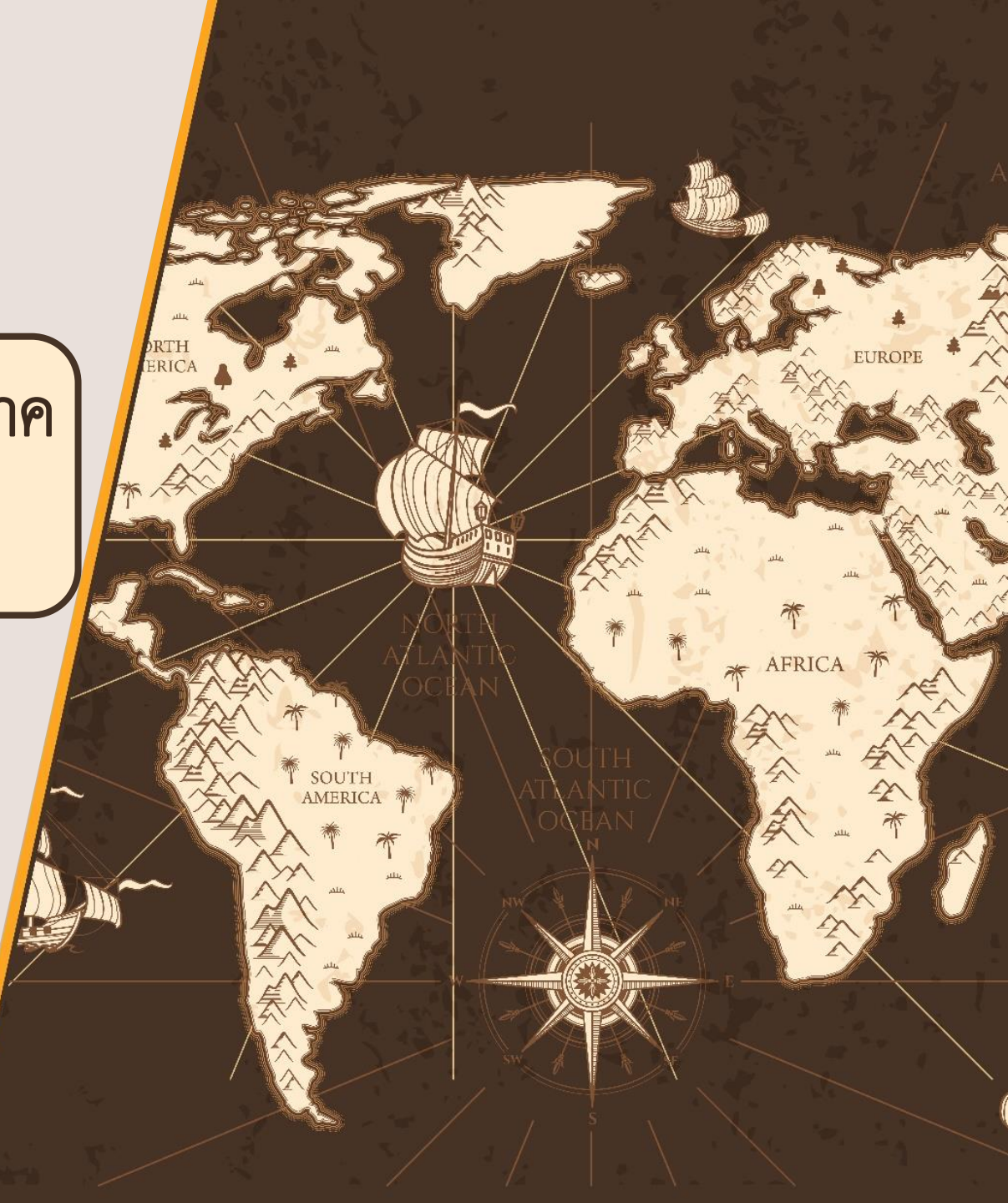

รายวิชา ประวัติศาสตร์

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียใต้ยุคอาณานิคม

รหัสวิชา ส22104 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ครูผู้สอน นิตยา จวบรัมย์

ARCTIC OCEAN

EUROPE

ASIA

AFRICA

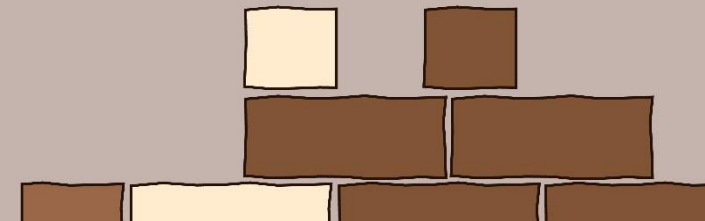
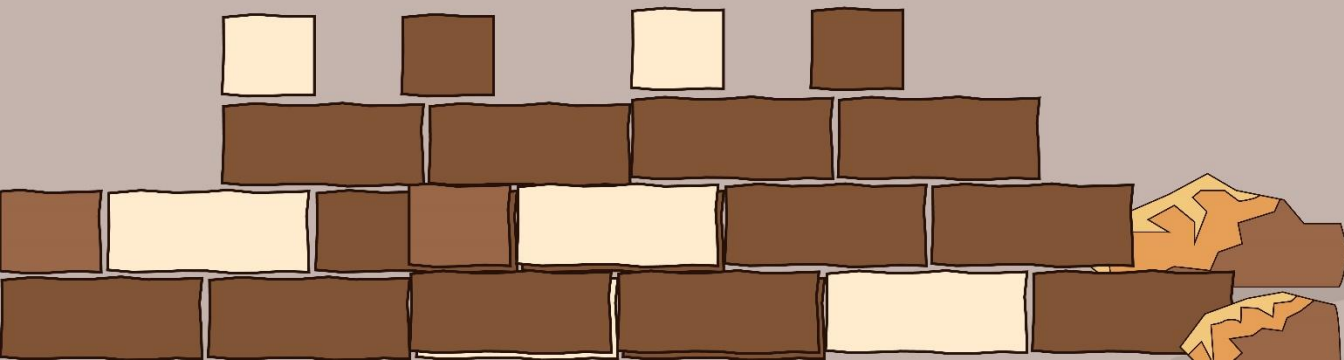
INDIAN OCEAN

SOUTH ATLANTIC OCEAN

ทบทวนบทเรียน

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์
ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ

คนอาบน้ำในแม่น้ำคงคา

ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

ภาพ คนอาบน้ำในแม่น้ำคงคา โดย topicstock.pantip.com/wahkor/topicstock/2012/04/X11941323/X11941323.html จากเว็บ

<https://blagbom.wordpress.com/2015/02/22/แม่น้ำคงคาแห่งเมืองพารา/> สืบค้นเมื่อ 6/11/2562

ทัชมาฮาล

ศาสนาอิสลาม

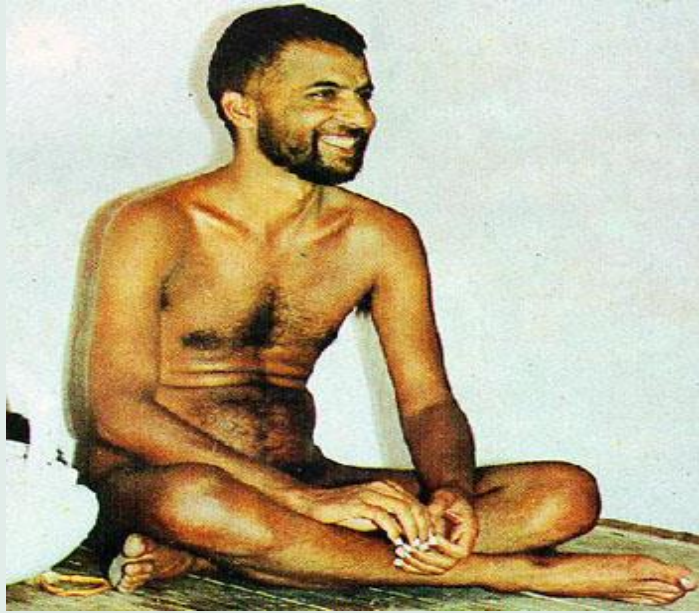
เจดีย์พุทธคยา

ศาสนาพุทธ

นักบวชชีเปลือย

ศาสนาเซน

สุวรรณวิหาร เมืองอมฤตสารี

ศาสนาซิกข์

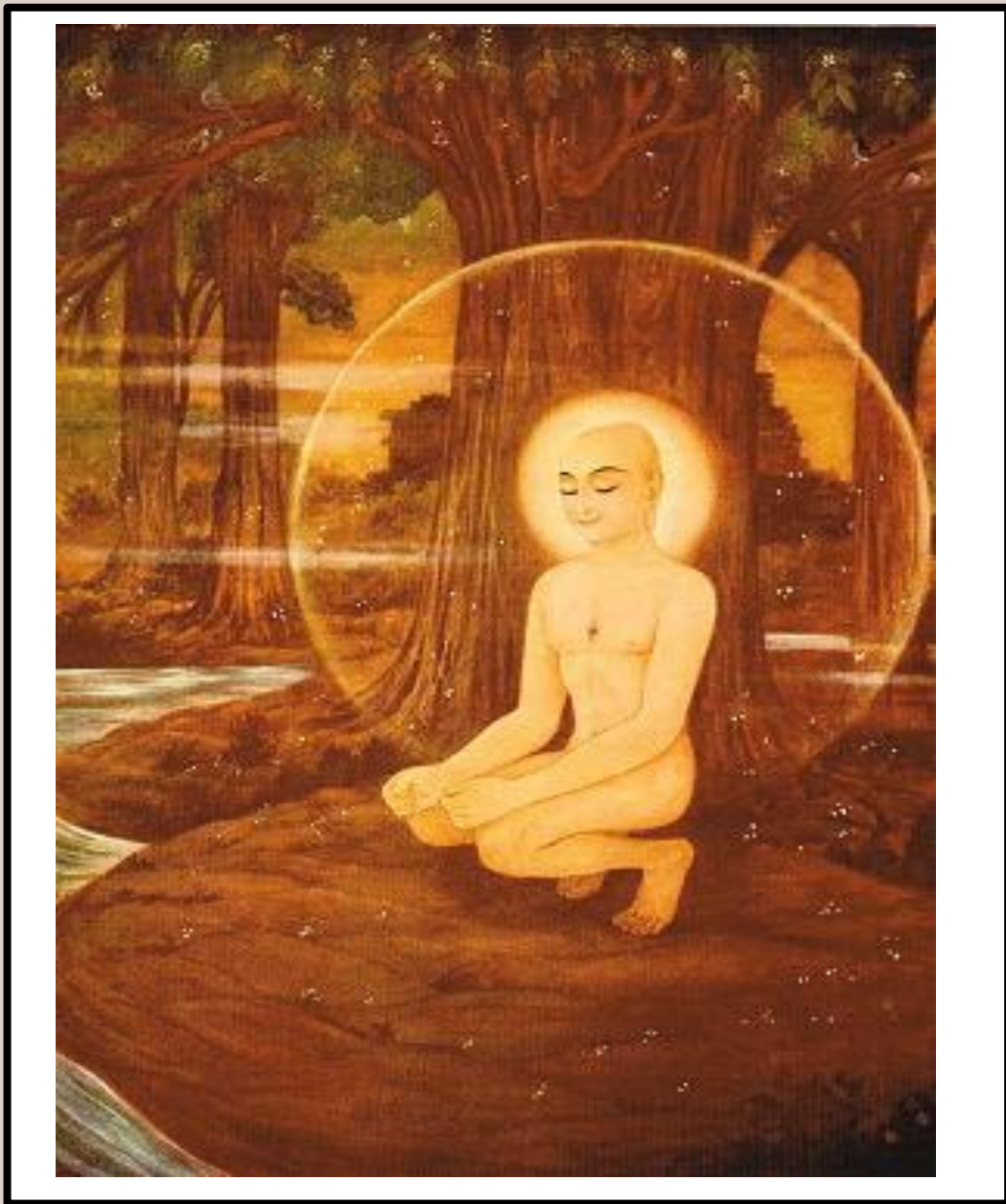

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

ภาพมหากาพย์รามายณะ

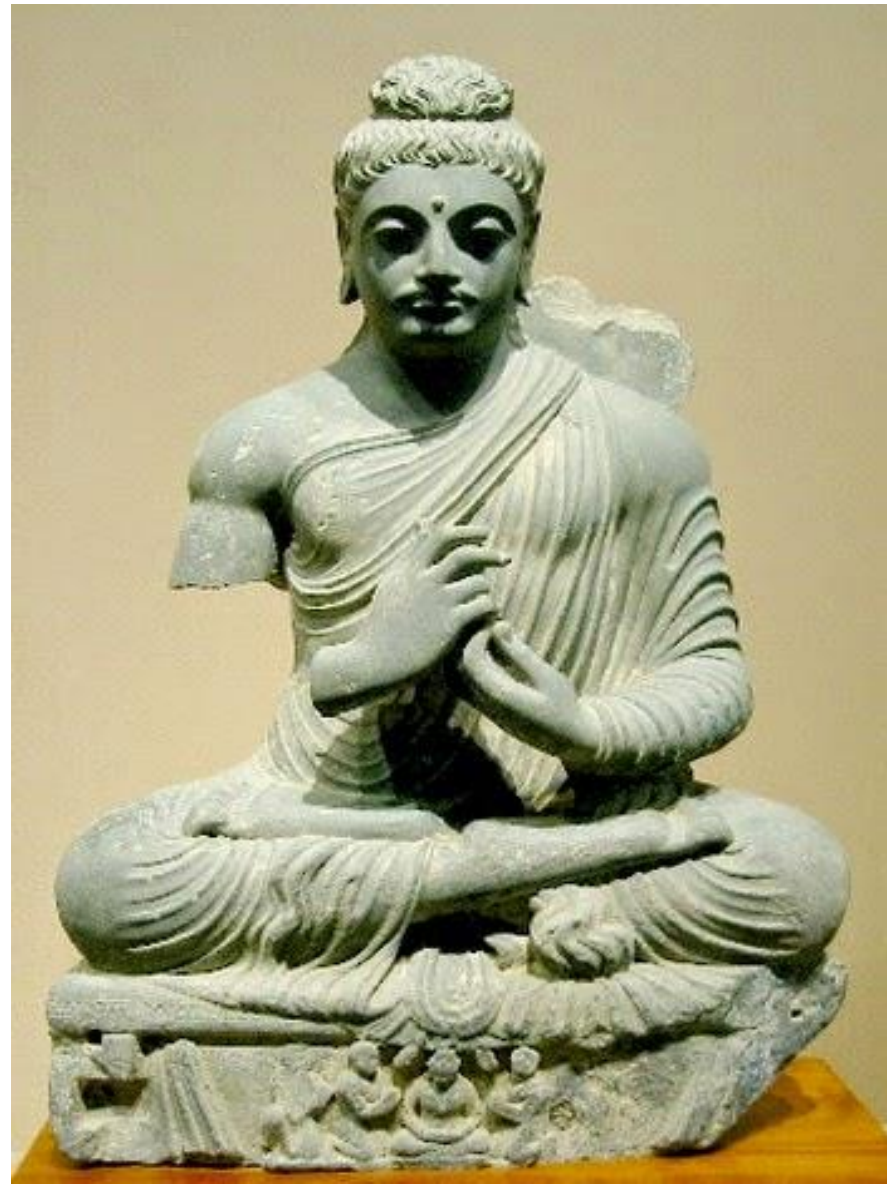
ภาพพระมหาวิระ ศาสดาของศาสนาเซน

พระมหาวิระที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/198540> สืบค้นเมื่อ 12/11/62

ภาพพระพุทธเจ้า

ศาสดาของพระพุทธศาสนา

ภาพพระพุทธรูป แบบคันธาระ

ภาพเสาทินพระเจ้าอโศก

ภาพเสาดินพระเจ้าอโศก

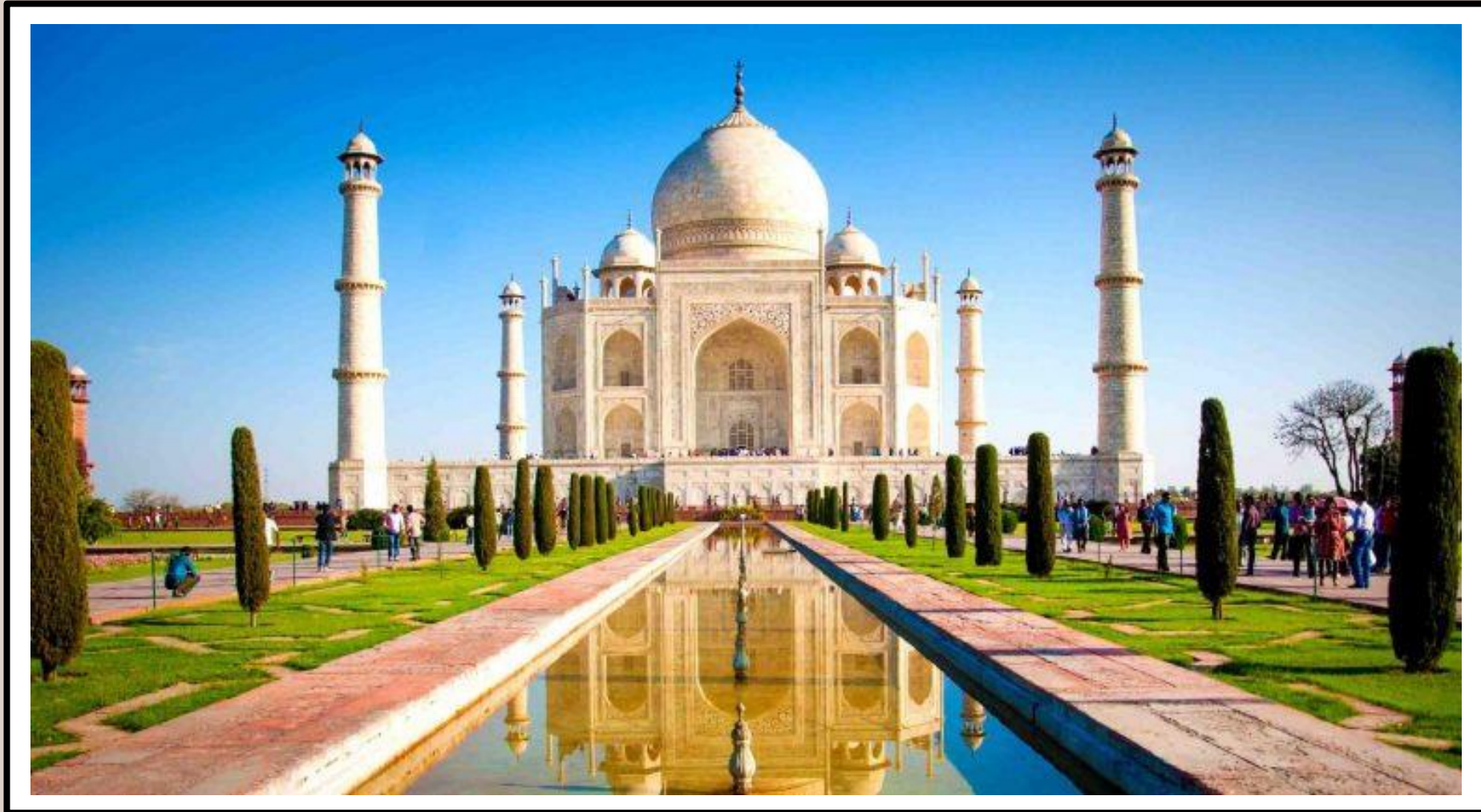

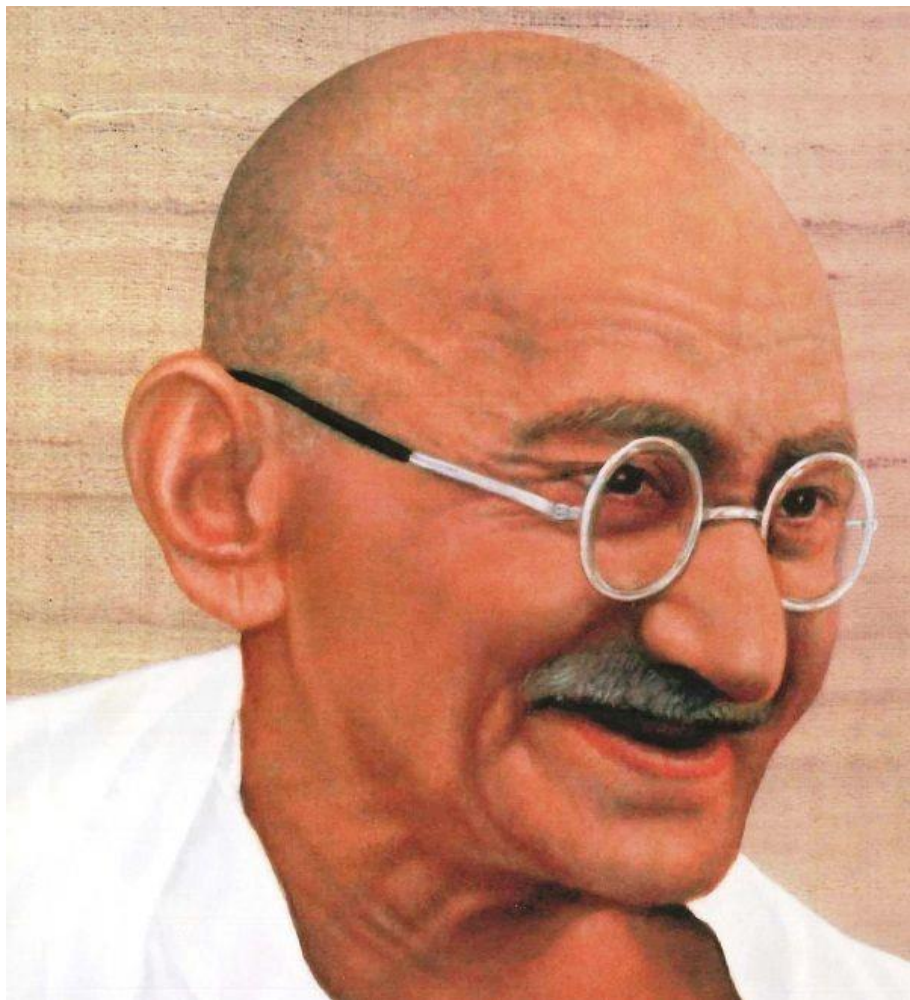
ภาพทิว มินาร์ (Qubt Minar) กรุงนิวเดลี

ทัชมาฮาล

ภาพมหาตมะ คานธี

กิจกรรม

1. นักเรียนจับคู่ เพื่อศึกษาใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม ประเด็นต่อไปนี้

กิจกรรม

1. ความเสื่อมของราชวงศ์โมกุล
2. การเข้ามายึดครองเอเชียใต้เป็นอาณานิคมของอังกฤษ
3. การเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย

ใบงาน

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้
ยุคอาณานิคม

ชื่อ-นามสกุล..... ม. .... / ..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของ
ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมมาเรียงลำดับในเส้นเวลา (Timeline)

ใบงาน

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้
ยุคอาณานิคม

สามารถดาวน์โหลดใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงาน

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมมาเรียงลำดับใน
เส้นเวลา (Timeline)

1700 A.D.

1750 A.D.

1800 A.D.

1850 A.D.

1900 A.D.

1950A.D.

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชีย
ไต้ยุคอาณานิคม

1. ความเสื่อมของราชวงศ์โมกุล

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 ภายหลังจากรัชสมัยของพระเจ้าโอริงเซปเป็นต้นมา จักรวรรดิโมกุล เริ่มเกิดความเสื่อมจากเหตุปัจจัยต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายใน กล่าวคือ กองทัพขาดความเข้มแข็ง แม่ทัพนายกองอ่อนแอ ชุมนางแก่งแย่งอำนาจชิงดีชิงเด่นกัน ชีวิตในราชสำนักเป็นไปอย่างฟุ่มเฟือย เกิดความแตกแยกในจักรวรรดิ อันสืบเนื่องมาจากนโยบายการปกครองในสมัยของพระเจ้าโอริงเซปที่สร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มชนต่างๆ เช่น ชาวซิกข์ ทางเหนือ หรือพากันกรบมาราธาทางตะวันตกใกล้ชายฝั่งทะเล นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาทางเศรษฐกิจอันสืบเนื่องมาจากการทำสงคราม การกบฏของชุมนาง และการปล้นสะดมของบรรดาโจรสลัด ทำให้ต้องสูญเสียเงินทองในท้องพระคลังเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังส่งผลถึงภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการค้าได้รับผลกระทบจนกระทั่งหยุดชะงัก

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียไต้ยุคอาณานิคม

1. ความเสื่อมของราชวงศ์โมกุล

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชีย
ไต้ยุคอาณานิคม

1. ความเสื่อมของราชวงศ์โมกุล

2. ปัจจัยภายนอก ในปี ค.ศ.1738 กองทัพเปอร์เซียภายใต้การนำของนาดีร์ ซาห์ ได้เข้ารุกรานดินแดนจักรวรรดิโมกุล แต่ปรากฏว่าราชวงศ์โมกุลไม่ได้เอาใจใส่ต่อการรุกรานนี้ ปล่อยให้กองทัพเปอร์เซียยกทัพเข้ามาโดยปราศจากการขัดขวาง จนกระทั่งมาถึงกรุงเดลีและทำการสังหารหมู่รวมถึงปล้นสะดมทรัพย์สินที่สำคัญไปมากมาย เป็นการซ้ำเติมให้จักรวรรดิโมกุลอ่อนแอลงไปอีก

จากความอ่อนแอดังกล่าวส่งผลให้จักรวรรดิโมกุลแตกแยกออกเป็นหลายฝ่าย เกิดกลุ่มอำนาจที่แบ่งแยกและปกครองดินแดนต่าง ๆ เช่น อัฟกานิสถานที่ถูกผนวกเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรเปอร์เซีย อุปราชแห่งเดคขานที่ขยายอิทธิพลในแคว้นไฮเดอราบัด พวกมาราธาซึ่งขยายอำนาจในแคว้นปัญจาบ ส่วนทางตอนใต้ก็มีอีกอิทธิพลหนึ่งที่กำลังรุกคืบ คือ บริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษ

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียไต้ยุคอาณานิคม

1. ความเสื่อมของราชวงศ์โมกุล

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค เอเชียใต้ยุคอาณานิคม

2. การเข้ามายึดครองเอเชียใต้เป็นอาณานิคม ของอังกฤษ

อังกฤษไม่ใช่ชาติแรกที่เดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายในประเทศอินเดีย (ชาติแรกคือ โปรตุเกส ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15) แต่อังกฤษสามารถตั้งหลักแหล่งการค้า จนกระทั่งขยายอิทธิพลแทรกแซงการเมือง จนสามารถมีอิทธิพลเหนือดินแดนอินเดียได้ การเข้ามาของอังกฤษในช่วงแรกนั้นมาในนามของ**บริษัทอินเดียตะวันออก** ซึ่งก่อตั้งขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 17 เพื่อผูกขาดการค้าในอินเดียและโลกตะวันออกในนามของรัฐบาลอังกฤษ โดยเริ่มตั้งสถานีการค้าในเมืองชายฝั่งทะเล เช่น เมืองสุราต มัทราช บอมเบย์ กัลกัตตา ต่อมาบริษัทการค้าของฝรั่งเศสได้เข้ามาค้าขายในอินเดียและเริ่มแทรกแซงกิจการทางการเมืองของอินเดีย ทำให้บริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษเริ่มแทรกแซงทางการเมืองและการทหารในแคว้นต่าง ๆ ของอินเดียเพื่อแข่งขันกับฝรั่งเศส

2. การเข้ามายึดครองเอเชียใต้เป็นอาณานิคมของอังกฤษ

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

แต่ในที่สุดฝรั่งเศสพ่ายแพ้ให้กับอำนาจของอังกฤษ ทำให้อังกฤษค่อย ๆ สร้างอำนาจจนกระทั่งแคว้นต่าง ๆ ค่อย ๆ กลายเป็นรัฐในอารักขาและอาณานิคมของอังกฤษ โดยเมืองที่อยู่ในอาณัติของบริษัทอินเดียตะวันออก จะมีข้าหลวงซึ่งแต่งตั้งจากอังกฤษเป็นผู้ปกครองดูแลผลประโยชน์ของบริษัท โดยแต่ละเมืองจะมีทหารรับจ้างเพื่อป้องกันเมืองเหล่านั้นหลังจากที่บริษัทอินเดียตะวันออกได้มีอิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจในอินเดียแล้ว บริษัทอินเดียตะวันออกได้จ้างชาวพื้นเมืองมาเป็นทหารรับจ้าง ซึ่งเป็นเหตุนำมาสู่ความไม่พอใจของชาวพื้นเมืองที่มีต่อชาวอังกฤษและความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมความเชื่อ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดนำไปสู่การลุกฮือต่อต้านของทหารพื้นเมืองขยายเป็นจลาจลในดินแดนต่าง ๆ ที่เรียกว่า**กบฏซีปอย** ใน ค.ศ.1857-1858 ก่อนที่อังกฤษจะปราบปรามได้สำเร็จและเข้าปกครองอินเดียเป็นอาณานิคมโดยยกเลิกกิจการของบริษัทอินเดียตะวันออกและรัฐบาลอังกฤษเข้ามาปกครองอินเดียโดยตรงตั้งแต่ปี ค.ศ.1858

กบฏซีปอย ที่มา : [https://www.gotoknow.org/](https://www.gotoknow.org/posts/341530)

posts/341530

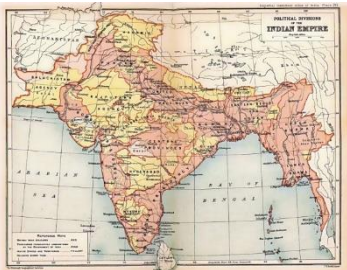
ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

2. การเข้ามายึดครองเอเชียใต้เป็นอาณานิคมของอังกฤษ

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

หลังจากที่รัฐบาลอังกฤษปกครองอินเดีย ได้มีการจัดการปกครองอินเดียใหม่ แบ่งการปกครองเป็น 2 ลักษณะ คือ รัฐบาลอินเดียภายใต้การปกครองของอังกฤษ โดยมีผู้ปกครองเป็นตัวแทนกษัตริย์อังกฤษมาปกครองใน ตำแหน่งอุปราช ปกครองดินแดนส่วนใหญ่ของอินเดีย โดยเฉพาะเมืองสำคัญ เช่น บอมเบย์ มัทราส เบงกอล ไฮเดอราบด์ เป็นต้น ส่วนที่เหลือให้ชาวพื้นเมืองปกครองตนเองแต่่นโยบายทางทหารและต่างประเทศให้อังกฤษเป็นผู้ดูแล

แผนที่อาณานิคมอินเดียของอังกฤษ

ที่มา : https://commons.wikimedia.org/wiki/File:British_Indian_Empire_1909_Imperial_Gazetteer_of_India.jpg

ทางด้านสังคม อังกฤษได้พยายามยกเลิกประเพณี บางอย่าง เช่น พิธีสตี (การเผาตัวตายของหญิงฮินดูที่สามีตาย) รวมไปถึงพัฒนาทางด้านการศึกษา ภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษาราชการใช้ในอินเดีย อังกฤษได้วางรากฐานการศึกษาในอินเดีย ตั้งแต่ระดับมัธยมจนถึงมหาวิทยาลัย ศึกษาแนวความคิดและวิทยาการก้าวหน้าตามแบบตะวันตก ทำให้ชาวอินเดียได้รับแนวคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพมากขึ้น

สภาพเศรษฐกิจในสมัยเป็นอาณานิคมของอังกฤษ งานทางหัตถกรรมได้ลดความสำคัญลง โดยหันมาส่งเสริมด้านอุตสาหกรรม เพื่อผลิตสินค้าอันเป็นที่ต้องการของตลาดโลก เช่น ทอผ้า เหล็ก กระดาษ และเครื่องหนัง นอกจากนี้อินเดียรวมถึงศรีลังกายังเป็นแหล่งเกษตรกรรมขนาดใหญ่ โดยพืชที่ปลูกอย่างแพร่หลาย ได้แก่ ชา ฝ้าย ฝิ่น

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

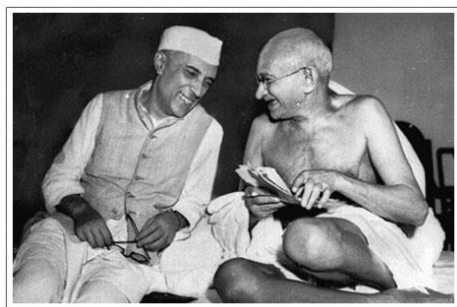
2. การเข้ามายึดครองเอเชียใต้เป็นอาณานิคมของอังกฤษ

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

3. การเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย

ในปี ค.ศ. 1885 **คองเกรสแห่งชาติอินเดีย** (Indian National Congress : I.N.C.) ได้ก่อตั้งขึ้น องค์กรนี้เป็นองค์กรที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อเป็นที่ชุมนุมของชาวอินเดีย และ “ต่อสู้เพื่อชาวอินเดียทุกคนโดยไม่คำนึงถึงศาสนา” บทบาทของคองเกรสแห่งชาติอินเดียในช่วงแรกคือ การวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐบาลอังกฤษ และจะได้พัฒนาจนกลายเป็นศูนย์กลางในการเรียกร้องเอกราชในเวลาต่อมา นอกจากนี้ยังมีอีกองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นและต่อสู้ในการเรียกร้องเอกราชคือ **สันนิบาตมุสลิม** (Muslim League) ซึ่งก่อตั้งในปี ค.ศ.1906 โดยชาวอินเดียที่เป็นมุสลิมและได้รับการสนับสนุนจากอังกฤษเพื่อคานอำนาจกับคองเกรสแห่งชาติอินเดียซึ่งมีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวฮินดู สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมซึ่งจะเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย และจะกลายเป็นปัญหาใหญ่ภายหลังจากอินเดียได้รับเอกราช

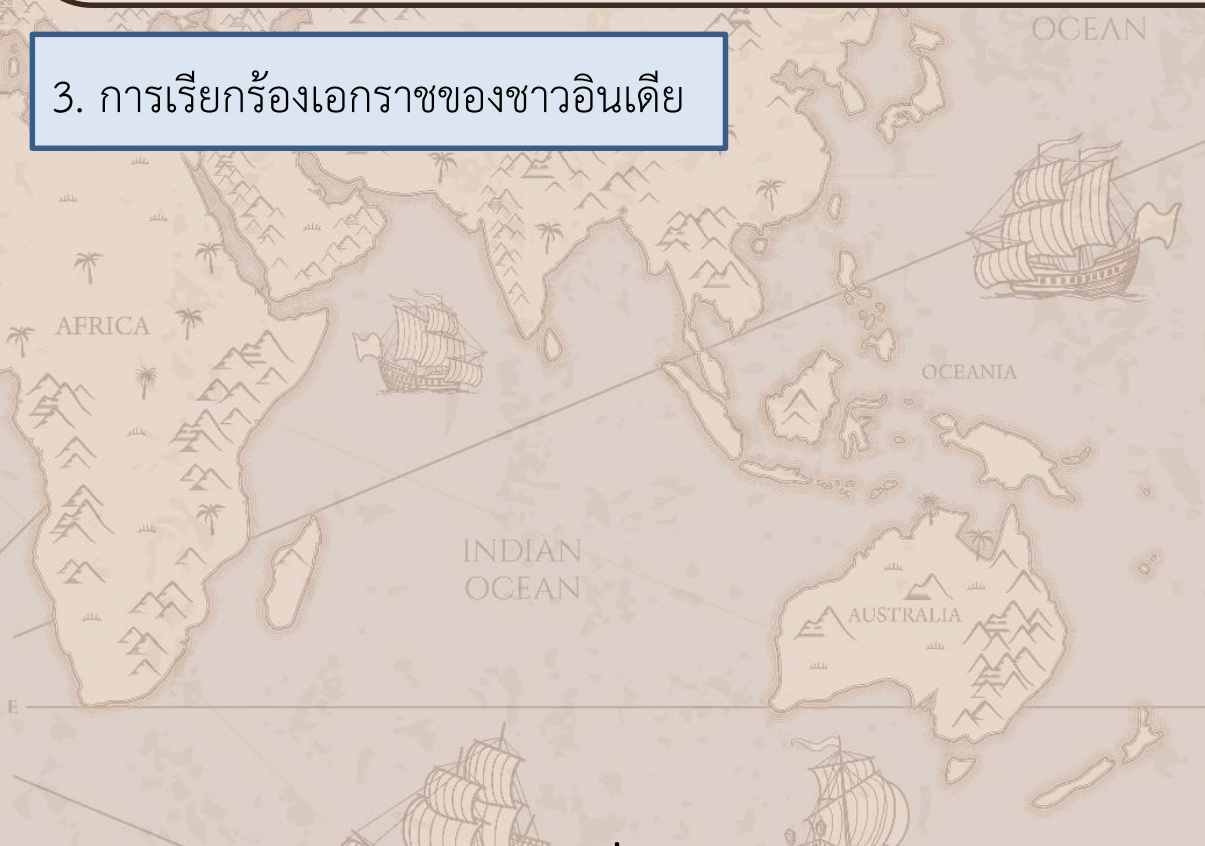
ซ้าย : เยาวหราล เนห์รู ขวา : มหาตมะ คานธี
ที่มา : <https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=temu&month=23-04-2012&group=8&gblog=7>

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียใต้ยุคอาณานิคม

3. การเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย

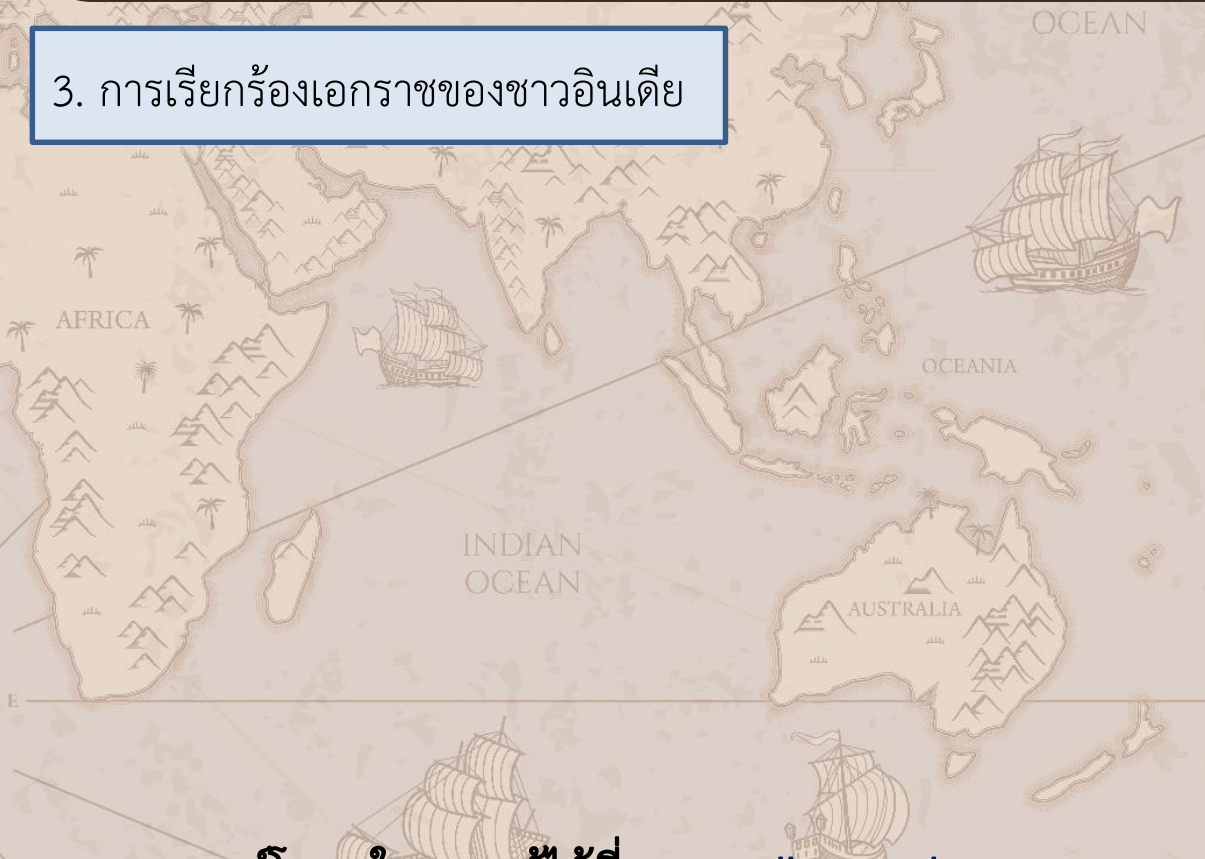
สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

จากความรู้สึกชาตินิยมที่ค่อยๆ มีขึ้นในหมู่ ชาวอินเดีย ประกอบกับ ปัญญาชนชาวอินเดียที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกและได้นำแนวคิด ประชาธิปไตยและสิทธิเสรีภาพกลับมาด้วย ทำให้เริ่มมีแกนนำชาวอินเดียต้องการ ให้อังกฤษประกาศเอกราชให้กับดินแดนของตน โดยแกนนำที่มีบทบาทในการต่อสู้ เพื่อเรียกร้องเอกราชให้กับอินเดียมากที่สุด คือ **มหาตมะ คานธี** ซึ่งเริ่มมีบทบาท ในkongkerstแห่งชาติอินเดียช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เป็นต้นมา มหาตมะ คานธีใช้วิธีที่เรียกว่า **สัตยาเคราะห์** เน้นการต่อสู้โดยสันติวิธี(อหิงสา) เช่น อดอาหาร ประท้วง หรือการไม่ร่วมมือใด ๆ เป็นการดื้อแพ่งไม่ยอมปฏิบัติตามข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเจียบๆ และไม่ใช้ความรุนแรง นอกจากนี้ แกนนำคนสำคัญที่มีบทบาทในการ เรียกร้องเอกราชและภายหลังการประกาศเอกราชอีกคนหนึ่ง คือ **เยาวหราล เนห์รู** ซึ่งในเวลาต่อมาได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของอินเดียขบวนการ สัตยาเคราะห์ของมหาตมะ คานธี เริ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.๑๙๑๙ โดยเป็นการ นัดให้ชาวอินเดียทั่วประเทศหยุดทำงานและธุรกิจต่างๆ เพื่อประท้วงอังกฤษที่ออก กฎหมายให้อำนาจรัฐบาลจับกุมผู้ต้องสงสัยที่เป็นปฏิปักษ์กับอังกฤษได้ แต่ กระบวนการสัตยาเคราะห์ครั้งนี้ประสบความสำเร็จเพราะได้เกิดเหตุจลาจล จนกระทั่งมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก แต่มหาตมะ คานธี ก็ยังคงมุ่งมั่นในการต่อสู้ใน แนวทางนี้ โดยในเวลาต่อมามหาตมะ คานธีได้นำชาวอินเดียต่อต้านกฎหมายเรียกเก็บภาษี เกือบของอังกฤษในปี ค.ศ.1930

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค เอเชียใต้ยุคอาณานิคม

3. การเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

และเดินขบวนครั้งใหญ่เรียกร้องให้อังกฤษปลดปล่อยอินเดียในปี ค.ศ.1942 มีการปะทะกันระหว่างประชาชนกับทางการอังกฤษจนถึงขั้นนองเลือด เกิดขึ้นในหลายเมืองของอินเดีย

เหตุการณ์เหล่านี้บีบบังคับให้อังกฤษเริ่มปลดปล่อยอินเดีย โดยภายหลัง จากสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดเมื่อปี ค.ศ.1945 รัฐบาลอังกฤษได้ปล่อยผู้นำกองเก รรสแห่งชาติอินเดียจากที่คุมขัง และเสนอแนวคิดให้ชาวอินเดียเป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่เอง จนกระทั่งในวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ.1947 รัฐบาลอินเดียได้คืนเอกราชให้กับอินเดีย ชาวอินเดียจึงถือเอาวันนี้เป็นวันประกาศอิสรภาพและ วันหยุดราชการของประเทศเป็นประจำทุกปีตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

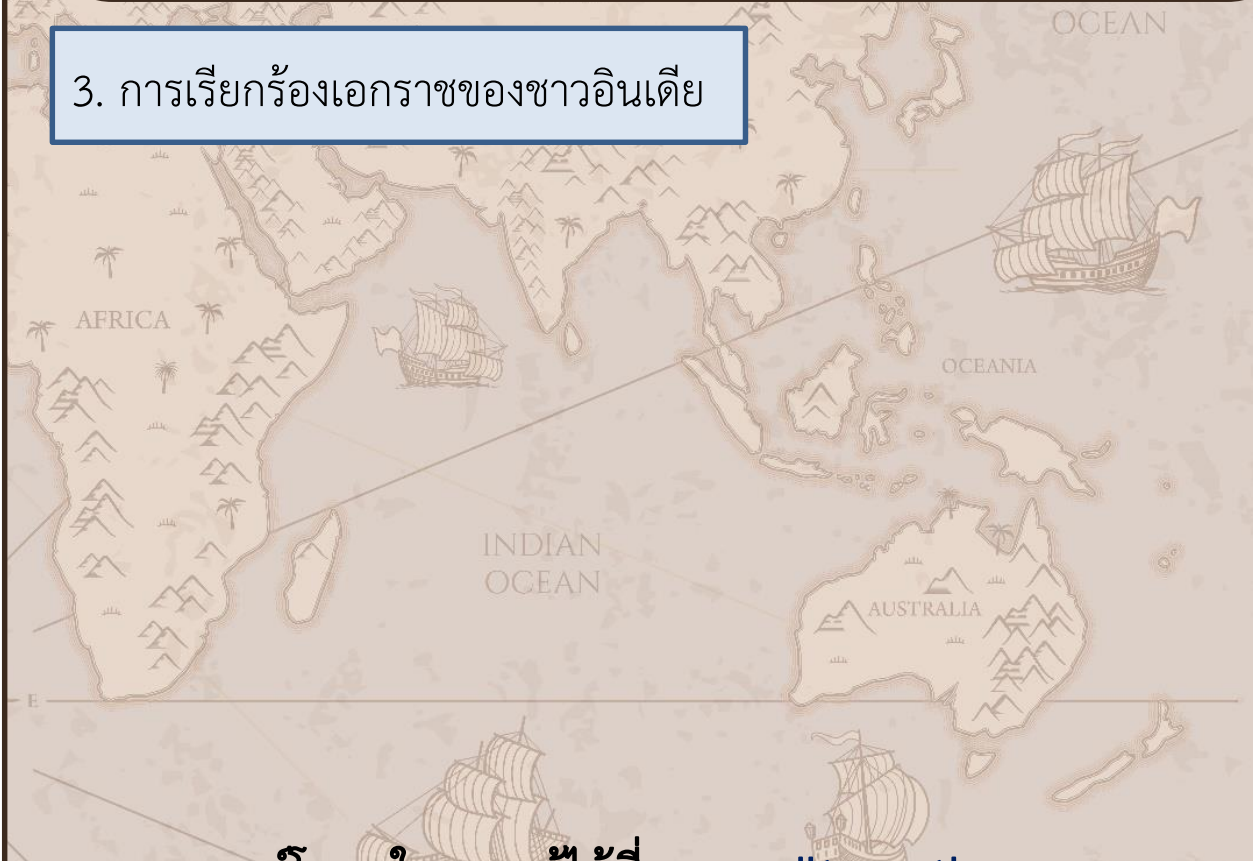
การฉลองครบรอบ ๗๐ ปีของการประกาศเอกราชจากอังกฤษเมื่อ ค.ศ.๒๐๑๗

ที่มา : <https://news.thaipbs.or.th/content/265253>

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค เอเชียใต้ยุคอาณานิคม

3. การเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

สรุปกิจกรรมการเรียนรู้

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียใต้ยุคอาณานิคมทำให้เข้าใจแนวคิด
พื้นฐานทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์
ของภูมิภาคเอเชียใต้ในยุคต่อมา

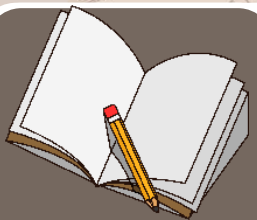
ARCTIC OCEAN

ASIA

PACIFIC OCEAN

OCEANIA

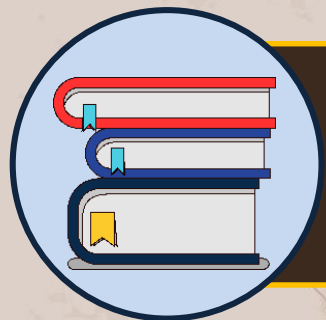
AUSTRALIA

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พัฒนาการทาง
ประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. **ใบความรู้** และ **ใบงาน**
เรื่อง **พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค**
เอเชียใต้ยุคปัจจุบัน
สามารถดาวน์โหลดได้ที่
www.dltv.ac.th